

A vérkeringési rendszer egyéb és meghatározatlan megbetegedései

<i>G.B.Dikke,</i> <i>L.M.Nyecsajeva</i>	A milliméteres sávú elektromágneses hullámok hatása a méheltávolításon átesett nők szív-ér rendszerének állapotára // Milliméteres hullámok a biológiában és a gyógyászatban. 3. (15.) sz., 1999, 25-29. old.	Tomszki balneológiai és fizioterápiai tudományos kutatóintézet
--	---	--

28-43 év közötti 90 nő állt megfigyelés alatt.

Az első csoportot 50 olyan nő alkotta, akik méhmióma miatti supravaginalis méhamputáción estek át az egyik vagy mindkét petefészek megtartásával és kidolgozott módszer szerinti kezelésben részesültek, mely magába foglalta a MM sávú elektromágneses besugárzást is. A második csoport 20 olyan nőből állt, akik ugyanolyan műtéten estek át és járóbeteg-ellátás során tüneti gyógyszeres kezelést kaptak, a harmadik csoport – 20 fő ép (mióma nélküli) méhvel (kontroll). A kivizsgált nők átlagéletkora $39,6 \pm 0,39$ év volt. A megfigyelés időtartama – 2-től 18 hónapig a műtétet követően.

A lefolytatott komplex kezelés hatására a supravaginalis méhamputációt követően a nőknél lecsökkent a szív-érrendszeri szubjektív panaszok száma.

A műtétet megelőzően 34 nő (68%) esetében előforduló vérnyomás-ingadozás és 12 (24%) eseti pulzusingadozás a műtétet követően megfelelően 21 (42%) és 9 (18%) nő esetében fordult elő.

EKG-elváltozások a kezelés után 19-ből csupán 8 (44,5%) páciensnél maradtak meg, a többiek esetében az EKG pozitív dinamikája volt megfigyelhető. A cardioalgia eltűnését 29-ből 20 nőnél (65,6%) jegyezték fel.

A kezelést követően az alaps csoport tagjai esetében a veloergometria közben jelentősen lecsökkentek úgy a szisztolés és diasztolés vérnyomás abszolút számai, mint azok emelkedési foka, viszont még így sem érték el az egészséges nők mutatóit. A szívösszehúzódnások frekvenciája megközelítette az egészségesekét, ami a szív-érrendszert érintő szimpatikus hatások lecsökkenéséről tanúskodik.

A kísérlet megszüntetése kritériumainak elemzésekor kitűnt, hogy a megterheléskor fellépő hipertenzív reakció csupán 2 (5,4%) páciens esetében maradt fenn, sőt vérnyomásuk a megterhelés tetőpontján még csökkent is a kezelés előttihez képest. A fizikai megterheléses kísérlet alatt az EKG elváltozásai a kezelést követően csupán 5 (13,5%) betegnél maradtak fenn, a többieknél eltűntek. A fizikai megterhelést kevésbé elviselő nők száma felére csökkent, azaz a teljesítményküszöb és az oxidációs-redukációs reakciók mutatói az ő esetükben a vegetatív idegrendszer tevékenységének eredményeként az átlagos munkaképesség szintjére növekedtek. Az oxidációs-redukációs reakciók

középmutatói a közepes és magas munkaképességű csoportokban a kezelést követően lényegében nem különböztek a kontrollétól. A munkabírás jelentős emelkedése az alacsony és közepes munkabíró képességű csoportokban ment végbe és mindhárom csoportban kevéssé meghaladta az egészséges nők mutatóit.